

prima instanță: L. Ursu
instanța de apel: G.Vavrin, R. Petrov, I. Dănăilă

nr. 2ra-2563/16

ÎNCHEIERE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Cooperativa de consum „Universcoop” Leova

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Amza împotriva Cooperativei de consum „Universcoop” Leova cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 31 mai 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Valentina Amza, casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 06 octombrie 2008, Valentina Amza a depus cerere de chemare de chemare în judecată împotriva Cooperativei de consum „Universcoop” Leova cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că în perioada anilor 2004-2008, în condiții de rambursare, fiind membru cooperativ al Cooperativei de consum „Universcoop” Leova, a contribuit la formarea patrimoniului Cooperativei de consum „Universcoop” Leova.

A indicat că potrivit celor convenite verbal și a indicațiilor conducerii Cooperativei, mijloacele bănești a Valentinei Amza, au fost introduse în casa cooperativei cu titlu oneros și utilizate pentru procurarea imobilelor, autovehiculelor, tehnicii de calcul, utilizate la achitarea costului unor lucrări de reparație, plata impozitelor.

Afirmă că Cooperativa de consum „Universcoop” Leova, fără temei contractual, a dobândit mijloace bănești ca urmare a executării unor prestații de dânsa și a realizat o economie din contul depunătorului, fiind obligată să-i restituie ceea ce a primit sau a economisit.

Remarcă că mărimea depunerilor bănești personale în contul Cooperativei de consum „Universcoop” Leova este confirmată prin cotoarele bonurilor de încasare

a numerarului, prin extrasul din contul personal, bonurile de încasare a numerarului, datele din registrele de evidență a bonurilor de încasare a numerarului, dările de seamă, registrele de casă și alte documente ale Cooperativei de consum „Universcoop” Leova.

Consideră că prin cotoarelor deținute de Valentina Amza și ale bonurilor de încasare a numerarului nr. 274 din 26 aprilie 2005 în sumă de 43000 lei, nr. 348 din 17 mai 2005 în sumă de 1300 lei, nr. 259 din 09 iunie 2005 în sumă de 8757 lei, nr. 398 din 27 iulie 2005 în sumă de 14920 lei, nr. 631 din 20 octombrie 2005 în sumă de 14970 lei, nr. 129 „a” din 22 februarie 2006 în sumă de 18144 lei, nr. 243 din 30 martie 2006 în sumă de 2959 lei, nr. 312 din 20 aprilie 2006 în sumă de 2397 lei, nr. 336 din 04 aprilie 2006 în sumă de 13000 lei, nr. 354 din 16 mai 2006 în sumă de 19550 lei, nr. 1317 din 05 decembrie 2006 în sumă de 3500 lei, nr. 536 din 26 februarie 2007 în sumă de 6800 lei, nr. 771 din 13 martie 2007 în sumă de 810 lei, nr. 871 din 23 martie 2007 în sumă de 1500 lei, nr. 813 „a” din 08 mai 2007 în sumă de 5805 lei, nr. 836 din 10 mai 2007 în sumă de 1919 lei, sunt confirmate depunerile bănești de către ea în contul Cooperativei de consum „Universcoop” Leova în sumă totală de 159331 lei.

Subliniază că conform extrasului din contul personal al depunătorului Valentina Amza pentru perioada 01 ianuarie 2004 - 31 decembrie 2008 suplimentar la sumele încasate potrivit bonurile nominalizate, este confirmată și încasarea mijloacelor bănești conform bonurilor de încasare a numerarului nr. 730 din 28 decembrie 2004 în sumă de 18523 lei, nr. 158 din 09 martie 2005 în sumă de 2000 lei, nr. 638 din 10 noiembrie 2005 în sumă de 37000 lei, nr. 1308 din 04 decembrie 2006 în sumă de 56992 lei, în sumă totală de 130406 lei, păstrate în contabilitatea cooperativei.

Menționează că suma totală a depunerilor bănești constituie 289737 lei.

Remarcă că potrivit hotărârii Biroului executiv al Cooperativei de consum „Universcoop” Leova din martie 2008, dobânda la depunerile încasate de la membrii cooperatori, a fost stabilită în mărime de 16 % anual.

În această ordine de idei menționează că pentru perioada lunilor aprilie-septembrie, dobânda calculată la depunerile bănești în sumă de 289737 lei constituie 23623 lei.

Afirmă că Cooperativa de consum „Universcoop” Leova refuză să satisfacă în condiții benevole revendicarea acestor mijloace bănești.

Menționează că la pretenția expediată în adresa Cooperativei de consum „Universcoop” Leova la 16 septembrie 2008, nu a primit niciun răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 94 din Legea cooperativei de consum, art. 11, 374, 514, 1389, 1392 Cod civil, art. 127, 128, 166, 167, 174-178 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea mijloacelor bănești în sumă de 313360 lei, încasarea cheltuielilor pentru reprezentarea în fața instanței în sumă de 20000 lei, cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 9401 lei.

La data de 08 septembrie 2015, avocatul Constantin Arabadji în interesul Valentinei Amza a depus cerere de concretizare a acțiunii.

În motivarea cererii a indicat că Cooperativa de consum „Universcoop” Leova este obligată să achite dobânda de întârziere pentru nerestituirea mijloacelor bănești cu care Valentina Amza în condiții de rambursare a contribuit la formarea patrimoniului Cooperativei.

Menționează că potrivit raportului de expertiză nr. 905 din 09 noiembrie 2015 suma totală a încasărilor de mijloace bănești de la Valentina Amza ca ajutor financiar sau depuneri bănești conform registrului de casă a Cooperativei de consum „Universcoop” Leova pe anii 2004 - 2008 constituie suma de 1002740 lei.

Din suma respectivă a fost restituită suma de 954114,21 lei, iar suma nerestituită pe perioada anilor 2004-2008 constituie 48625,79 lei.

Remarcă că dobânda de întârziere calculată pentru perioada 16 septembrie 2008 - 08 septembrie 2015, în temeiul art. 619 alin. (2) Cod civil, constituie suma de 58126,48 lei.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 56, 60, CPC art. 374, 514, 585, 619 Cod civil.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea sumei bănești nerestituite în mărime de 48625,79 lei, încasarea cheltuielilor de asistență juridică 20000 lei, cheltuielile legate de achitarea taxei de stat 9401 lei, dobânda de întârziere în sumă de 58126,48 lei și cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizei 7480 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Leova din 14 octombrie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 31 mai 2016, a fost admis apelul declarat de Valentina Amza, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă parțial acțiunea, a fost încasat de la Cooperativa de consum „Universcoop” Leova datoria în mărime de 48625,79 lei, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată, a fost încasat de la Cooperativa de consum „Universcoop” Leova în beneficiul Valentinei Amza cheltuielile de judecată, taxa de stat 2552 lei, pentru asistență juridică 20000 lei și cheltuieli pentru efectuarea expertizei 7480 lei, în total suma de 30032 lei.

La 06 septembrie 2016, Cooperativa de consum „Universcoop” Leova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată considerând-o neîntemeiată și inconsistentă.

Obiectează că instanța de apel a încălcat normele de drept material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, iar în motivarea deciziei nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel.

Menționează că instanța de apel nu a făcut referire la normele de drept care le-ar fi încălcat instanța de fond, apreciind arbitrar probele, fapt ce a dus la soluționarea greșită a pricinii în fond.

Relevă că toate concluziile instanței de apel sunt declarative și bazate doar pe motivele invocate de către Valentina Amza fără a fi verificate probele din dosar

și cele suplimentare prezentate de către Cooperativă, nefiind apreciate și nici menționate în decizia adoptată.

Invocă că instanța de apel a evitat a se expune asupra dispozițiilor de plată nr. 119 din 12 martie 2004, nr. 6 din 30 iunie 2005, nr. 664 din 30 octombrie 2015 (nu există), nr. 16 din 02 martie 2006, nr. 427 din 25 februarie 2007, precum și asupra ordinelor de plată: nr. 3935 din 03 decembrie 2008, S-3954 lei, nr. 3236 din 12 octombrie 2008, S-2610 lei, nr. 2376 din 31 iulie 2008, S-2250 lei, nr. 2048 din 08 iulie 2008, S-1450 lei, nr. 984 din 09 aprilie 2008, S-1700 lei, nr. 770 din 20 martie 2008, S-1500 lei, nr. 733 din 14 martie 2008, S-3170 lei, nr. 2818 din 20 decembrie 2007, S-4400 lei, nr. 2230 din 25 octombrie 2007, S-2410 lei, nr. 1899 din 24 iunie 2008, S-2400 lei, nr. 3986 din 09 decembrie 2008, S-3583 lei, nr. 3710 din 18 noiembrie 2008, S-2500 lei, nr. 2047 din 08 iulie 2008, S-1450 lei, nr. 1908 din 25 iunie 2008, S-1230 lei, nr. 1584 din 23 mai 2008, S-1600 lei, nr. 734 din 14 martie 2008, S-1470 lei, nr. 501 din 22 februarie 2008, S-2700 lei, nr. 145 din 21 ianuarie 2008, S-2200 lei, nr. 48 din 14 ianuarie 2008, S-4400 lei, nr. 2233 din 25 octombrie 2007, S-2410 lei, total 75057 lei.

Nu s-a expus instanța nici referitor la contractele de credit nr. 184/acc și nr. 180/acc din 17 iulie 2007, încheiate între BC „Moldindcombanck” SA filiala Leova și persoanele fizice Secrieru Tudor și Calarașu Ioana despre preluarea creditelor a câte 20000 lei și scrisoarea de confirmare a Băncii „Moldindcombank” SA din 17 martie 2014 nr. 93, care au fost prezentate de către pârât în original instanței de judecată și în copie pentru intimat.

Menționează că aceste înscrisuri fac dovada că suma solicitată a fost rambursată total intimatului, fiind semnate personal de către ultima.

Remarcă că toate documentele bancare și contabile primare au fost prezentate, cusute în mape și păstrate în camera de păstrare a Judecătoria Leova pe tot parcursul examinării cauzei de prima instanță.

A mai indicat că toate documentele au fost prezentate suplimentar instanței de apel în original.

Consideră că instanța de apel eronat a interpretat prevederile legale menționate, soluția fiind bazată doar pe o singură probă, concluzia raportului de expertiză nr. 905 din 09 iunie 2015, ignorând un cumul de probe administrate la dosar.

Indică în acest sens că concluzia instanței de apel precum că Cooperativa de consum „Universcoop” Leova nu a obiectat asupra concluziei raportului de expertiză este greșită, deoarece au fost obiecții asupra tuturor concluziilor contabile, fapt confirmat prin procesele-verbale ale ședințelor de judecată din 08 august 2014, 08 septembrie 2015 și 14 octombrie 2015.

Astfel, consideră că instanța de apel eronat a interpretat legea, nefiind menționate careva norme de drept material sau procedural încălcate de judecătoria Leova la judecarea pricinii în fond.

Menționează că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor temeiurilor invocate de către Valentina Amza în cererea de apel.

Remarcă că conform art. 373 alin. (5) CPC instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, consideră că neexpunerea de către instanța de apel cu privire la toate pretențiile invocate în cererea de apel, a dus la soluționarea greșită a pricinii, nefiind luate în calcul suma constatată de prima instanța în valoare totală de 40000 lei, ca rambursată Valentinei Amza, prin ordinele de încasare cu nr. 1779 din 17 iulie 2007 și nr. 1882 din 20 iulie 2007.

A mai indicat că consideră greșite și concluziile instanței privind încasarea dobânzii de întârziere, a cheltuielilor de asistență juridică precum și concluzia privind încasarea taxei de stat contrar prevederilor art. 867 cod civil, 82, 96 alin. (1) CPC.

La data de 01 noiembrie 2016, Valentina Amza a depus referință la recursul declarat de către Cooperativa de consum „Universcoop” Leova, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 31 mai 2016, prin care a solicitat declararea recursului, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la data de 01 august 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 208 vol. V).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 31 mai 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cooperativa de consum „Universcoop” Leova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Cooperativa de consum „Universcoop” Leova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Cooperativa de consum „Universcoop” Leova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Cooperativa de consum „Universcoop” Leova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu